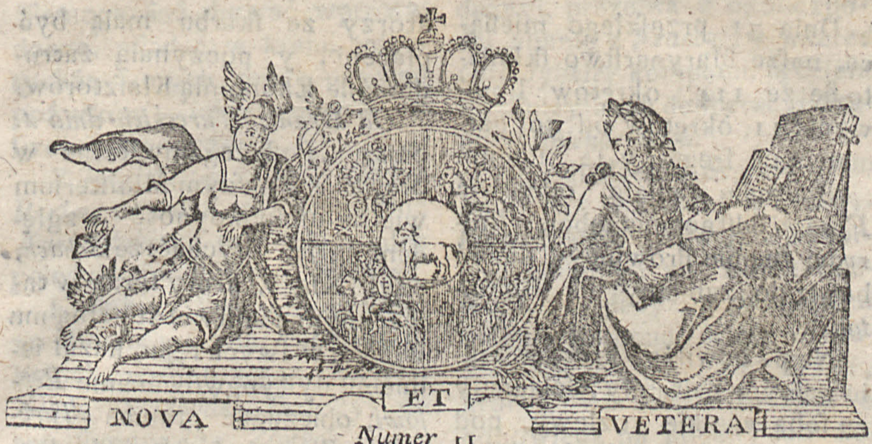

Numer 11

GAZETA WARSZAWSKA

We Srzodę Dnia 8. Lutego Roku 1786.

Z Warszawy d. 8. Lutego. Pewny *Polak* (jak publiczne wiadomości głoszą) nazwiskiem Antoni *Karolikowski*, w Stołecznym *Danii* Mieście *Kopenhadze*, w tych czasiech w Szpitalu tamecznym umarł, maiąc lat wieku swego 111.

Z Londynu d. 17. Stycz: W Prowincyi *Connecticut*, dla bespieczeństwa Małżeństwa, Rząd tameczny, następuiące ustanowił Prawo: Ieżeliby iakimkolwiek osobom grzech Cudzołostwa dowiedziono, tedy publicznie maią bydź oboie smagani, y rozpalonym żelazem na czele piątnowani. Nadto, skazani są oni na zawsze nosić na szyi powróz, ażeby każdy ich mogł rozeznać. Ieżeliby zaś kto z nich ważył się publicznie gdzie ukazać się bez powrozu na szyi, tedy na nowo ma dostać 30. chłostow. O iakby nie ieden powroźnik w naszey *Anglii*, a naybarziey w *Londynie*, stał się przez takie Prawo bogatym, gdyby takaż kara y tu u nas była wprowadzona.

Dnia 31. przeſzłego mieſiąca, naſze Marynarſtwo ſkładało ſię ze 114. okrętow liniowych; 11. okrętow od 50. harmat; 111. fregat; y 42. ſzalup.

Hiſzpania, miała odmówić *Francyi* odſtąpienia oboiey *Florydy*; te obie Prowincye, ſłużyć będą do zamiany na *Gibraltar*.

Nagłe odwilże, ktore w kraiu naſzym naſtąpiły, ściągneły za ſobą wielkie rozlewy, pod czas ktorych, wielu ludzi życie utraciło.

Z Wiednia d. 11. Stycz: Na mocy Naywyższey Rezolucyi, ma być uſtanowiony po bogatych Prelaturach y Opactwach Inſpektor, czyli Komandataryuſz, który ſpólnie ma zatrudniać ſię ekonomią Klaſztoru z Opatami Zakonnemi y Prałatam, dochody ich powiękſzać, y rachować ſię kaſſie Religii. Prałaci sami będą tylko uważani iak PrzeorowieKonwentów, gdyż tracą prawo być przytomnemi Zgromadzeniom kraiowym Stanow; ktorą to ſunkcyą, na przyſzły czas Biſkup, w ktorego Dyecezyi Klaſztor będzie ſię znaydował, iako *Loci Ordinarius*, ma zaſtępować. Prelatury w *Mölck*, *Lilienfeld* y *Zwettel*, iuż otrzymały takowych Inſpektorów, ktorzy ze ſkarbu maią być płaceni, y poczynaią zatrudniać ſię Ekonomią Klaſztorów.

Od Granic Tureckich dnia 1. Stycz: Poſtrzegamy teraz w *Stambule* w naſzym Miniſterium wielką nieſpokoyność względem *Perſyi*. Słychać, że *Schach*, czyli Xiąże, krory teraz w tamecznym Państwie zupełną ma władzę w ſwych ręku, kazał iednemu dyſtyngwowanemu *Perſowi*, obieżdżać granice *Tureckie*. *Turcy* zaś tak twierdzą, że to nie ieſt *Pers*, ale tylko przebrany od pewney Potencyi tym końcem wyſłany *Chrześcianin*. *Muzulmani* powiadaią, że granice *Perſkie*, teraz barziey opatrzone ſą żywnością y amunicyą.

Z Paryża d. 9. Stycz: Przed ośmią dniami, gdy Król Jmć oglądał ſalę, w ktorey ſtoi porcelana *de Seve*, pewny, 60. lat maiący, Dworſki Officyaliſta, zdięty ſłabością upadł na ziemię przed ſtopy ſamego Monarchy. Poſłał zaraz Król po Doktora Dworſkiego y Felczera, ale ich w domu nienaleziono; a tym czaſem ów Officyaliſta ſkonał.

Przez Dekret Rady Stanu, pozwolono owym zagranicznym fabrykantom, których fabryczne towary do *Francyi*

niemogą iuż bywać wprowadzane, osiadać w kraiu, gdzie tychże samych mogą używać pożytków, iakie miewali w swoiey Oyczyźnie.

Z Hagi d. 14. Stycz: Listy z *Berlina* donoszą, ze Xiąże Jmć *Kurlandzki* na przyszłą wiosnę poiedzie do swoiego Xięstwa.

Kollekta, którą tu czyniono dla tuteyszych *Katolikow* ubogich, wynosi 3,352. *Złotych*; Xiąże *Stadhuder*, dołożył do tey summy 272. *Złotych.*

Rada Stanu posłała Xiążęciu *Stadhuderowi* do *Loo* plantę, do powtorney redukcyi woyska Rzeczypospolitey.

Oba Deputowani znayduiący się teraz w *Wiedniu*, tey wiosny tu nazad powrócą.

Słychać, że podczas iednego Zgromadzenia Stanow, proiekt był uczyniony, dla Krola Jmci *Francuskiego*, naszego Alianta, dwa ze wszystkim wystawione woienne okręty, z strony Rzeczypospolitey w prezencie ofiarować. Z nich ieden ma się nazywać *Alians*, a drugi *Wdzięczność.*

Stany *Holenderskie*, aż do piątku codziennie bywały zgromadzane, ale iakie wypadło *resultatum*, w sekrecie dotąd zostaie. Jnteres wziętey Komendy, planta powtorney redukcyi, prezenta z okoliczności aliansu z *Francyą*, y interes *Ostindyiskiey* kompanii, są celem teraźnieyszych deliberacyi Stanow *Holenderskich.*

Zgromadzenie Stanow *Holenderskich* na dniu wczorayszym trwało aż do 5. wieczorney godziny; ale żadna niewypadła decyzya względem odiętey Komendy Xiążęciu *Stadhuderowi.* Minister *Pruski*, ktory nieprzestaie nalegać o odpowiedź na podany od siebie skrypt imieniem swego Monarchy, aż w przyszłym tygodniu ma ią otrzymać. Podczas ostatniey sessyi Stanow, deliberowano względem treści pomienioney odpowiedzi. Do tychczas żadnego niemasz pozoru, żeby rzeczy miały wypaść z awantażem Xiążęcia *Stadhudera.* Tym czasem, za pewną rzecz twierdzą, że Minister *Francuski* otrzymał Instrukcye od Dworu swoiego, ktore maią być pomyślne dla tegoż Xiążęcia *Stadhudera.* Ale co iest naypewnieysza, iż na dniu wczorayszym wysłany iest umyślny do *Loo*, lecz z czym, tego wiedzieć ieszcze niemożna.

Rząd obrocił teraz swą uwagę na Korpus złożone z obywatelów, ktore Xiążęciu

Stadhuderowi ieſt podległe; to Korpus obywatelſkie, exercytuie ſię w woyſkowych obrotach, w raytſzuli Dragonii. Rząd zamyśla, iakimby ſpoſobem im zabronić takowych exercytacyi.

Dnia 25. tego mieſiąca, ma być odprawowana Rewia Pułku *de Maillebois*, ktora gdy ſię zakończy, naſtąpi powtorna redukcya.

Miniſter *Angielſki*, żyie tu bardzo wſpaniale. Do tychczas pomieniony Miniſter barzo mało miał konferencyi z naſzym Miniſterium.

Z Ratyzbony d. 9. Stycznia. Xiąże Jmć *de Saxe-Teſchen* z małżonką ſwoią, przeieżdżał tędy iadąc do *Wiednia.*

Za pewną rzecz głoſzą, że Xiąże Jmć *Bipontſki*, y Xiąże *de Heſſen-Darmſtadt*, na przyſzłą wioſnę, przybędą do *Monachium.*

Z Paryża d. 13. Stycz: Dnia 10. tego mieſiąca, ieden z Parlamentowych Officyaliaſtow, poſłany był do *Baſtylii*, dla kommunikowania *les lettres patentes* Xiążęciu Kardynałowi *de Rohan*, y innym pociągnionym do tey ſprawy oſobom, przez ktore, *Baſtylia* ſtała ſię z Więzienia Stanu, Więzieniem Cywilnym, i z donieſieniem razem o dekrecie ferowanym na nich od Parlamentu *de priſe de corps.* Nazaiutrz, naſtąpiło ſłuchanie ich Inkwizycyi przez Kommiſarza Pana *Titou.* Treść iey, chowa ſię dotąd pod ſekretem.

Nowina, iakoby Ferdynand Xiąże *de Rohan* Arcybiſkup *de Cambray*, brat Xiążęcia Kardynała, o coś do Parlamentu *de Douay*, cytowany zoſtał, ieſt zupełnie falſzywa, y od nieprzyiacioł iego zmyślona.

Z Neapolu d. 30. Grudnia. Przed kilką dniami, ieden z Fabrycznych Officyaliſtow z żoną ſwoią w karecie 4ma końmi iechał z *Caſtellamare* do *Neapolu.* Gdy przybył do mieyſca zwanego *Quartuccio*, w okamgnieniu rzucił ſię z wielkim impetem wodny potok z góry, y rozerwawſzy karetę na kilka części, unioſł ią z ludźmi. Niedaleko od tego mieyſca, gdzie to ich nieſzczęście potkało, znaleziono żonę owego Fabrykanta, ktora w oſmy wchodziła mieſiąc ſwey cięży, na poł umarłą, y przy nogach iey leżące dziecie. W kilka dni, znaleziono także iey męża y ſyna, obu umarłych. Dwa konie z karety utonęły; ſtangret y foryś z życiem uſzli.

Numer 11.

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY
We Srzodę Dnia 8 Lutego R. 1786

Z Warszawy d. 8. *Lutego.* Kasztelania *Rypińska*, po śmierci JP. Szymona *Zielińskiego*, JP. Ludwikowi *Zielińskiemu* Łowczemu *Płockiemu*; Cześnikostwo Powiatu *Rypińskiego* w ziemi *Dobrzyńskiey*, po dobrowolnym złożeniu JP. Woyciecha *Ośniałowskiego*. JP. Bonawenturze *Paprockiemu* Podczaszycowi *Dobrzyńskiemu*, są konferowane.

Z Paryża d. 9. *Stycznia.* Xiąże *de Harcourt*, destynowany iest za Guwernera dla *Delfina*; ale nim ten Urząd obeymie, upraszał o nieiaki czas do namyślenia się w tey mierze.

Nie mamy ieszcze potwierdzenia tey nowiny, że Xiąże Jmć *de Glocester* umarł w *Genuy*.

To iest pewna, że w Sobotę *Les Lettres patentes* na słuchanie inkwizycyi Xiążęcia Kardynała *de Rohan* w Parlamencie zostały regestrowane. Także mówią, że przeciwko pomienionemu Xiążęciu, nowe zażalenia powstały, o ktorych iednak barzo różnie powiadaią.

Z Paryża d. 13. *Stycznia.* Listy z *l'Orient* pod datą d. 6. tego miesiąca donoszą, że *Ostindyiska* kompania, 8. okrętow tam kazała budować, które wyznaczone są do ich handlu w *Indyach*.

Pan *d'Aucheaume*, Dyrektor Manufaktury kapeluszowey w *Rennes*, zrobił całą suknią kastorową, w ktorey choć niemasz żadnego szwu, z tym wszystkim bardzo dobrze leży na nim. Ta suknia, iest uznana za wybor w kunszcie Kapelusznikow.

Z Paryża d. 16. *Stycz:* Już się zakończył proces Pana

le Maitre. Sławny Generalny Adwokat Pan *Seguier*, dał dowod podczas tey Sprawy, wielkiey wymowy. Pomieniony Pan *le Maitre* znowu otrzymał wolność, ale kto wie, czy niebędzie przymuſzony zbyć ſwego urzędu Sekretarza w Radzie Skarbowey. Wielu nawet o tym wątpi, żeby Pan *d' Angeard*, który do tey ſprawy także był uwikłany, utrzymał ſię na dawnym ſwym urzędzie Generalnego Arędarza.

Przez niedawno wyſzły Dekret Rady Stanu na ſtronę zagranicznych Fabrykantow, którzyby we *Francyi* chcieli oſiadać, mamy nadzieię, że wiele tychże Fabrykantow z *Anglii* y *Szwaycaryi* do naſzego kraiu ściągniemy.

Nieiaki Pan *Freminez* wynalazł ſpoſob, ktorego używaiąc, przez półtory godziny na ſamym dnie morſkim, albo iakiey rzeki, bawić ſię będzie można, y wynaydować tam zatopione rzeczy. Iuż on czynił tego probę w *Breſt* y w *Toulon*; w mieſiącu zaś Maiu, ma tu także tegoż ſamego dokazywać na rzece *Sekwanie.*

Chociaż wielu za pewną rzecz twerdzi, że Pan *leMaitre* zoſtał na wolność wypuſzczony, z tym wſzyſtkim, ieſzcze ſię nigdzie publicznie nieukazuie, y nawet niemasz go w właſnym iego domu. Niektorzy ſą tego zdania, że za rozkazem Krolewſkim, znowu zoſtał wzięty do areſztu.

Z Werſalu dnia 11. Stycznia. Dnia 6. tego mieſiąca kontrakt małżeńſki Barona *de Stael de Holſtein*, Extraordynaryinego Miniſtra Krola Jmci *Szwedzkiego*, z Pauną *de Necker*, zoſtał podpiſany u Dworu od Kroleſtwa Jchmościow, y całey Krolewſkiey familii.

Z Hagi d. 17. *Stycz:* Słychać, że powtorna planta redukcyi kraiowego woyſka Rzeczypoſpolitey, od Xiążęcia *Stadhudera* podpiſana zoſtała, y nazad z *Loo* ieſt odeſłana Stanom.

Za pewną rzecz głoſzą, że Stany *Holenderſkie*, iuż udecydowały konkluzyą na Piſma Miniſtra Dworu *Pruſkiego* y Xiążęcia *Stadhudera*, ktora iednak w wielkim chowana ieſt ſekrecie.

Z Włoch d. 6. Stycz: Dnia 28. zeſzłego mieſiąca, Xiąże Jmć *Ferdynand* z małżonką ſwoią z *Medyolanu* wyiechał

do *Genuy*, gdzie także przybył Xiąże Jmć *de Gloucester* z małżonką swoią.

Sławny ów śpiewak *Marchesi* znalazł dla siebie w *Peterzburgu* powszechną od wszystkich pochwałę. Jmperatorowa Jeymć, dała mu w prezencie kosztowny brylantowy sygnet, a Xiąże Jmć *Potemkin*, stał się iego wielkim Protektorem.

W *Terni* y w tamecznych okolicach, nie ustaią dotąd trzęsienia ziemi.

Rzeczpospolita *Wenecka*, nieprzestaie armować się; żąda ona koniecznie satysfakcyi od *Porty* względem Baszy *de Scutari*.

Z Frankfurtu d. 17. Stycz: Przed nieiakim czasem szła przez las o 9. wieczorney godzinie Cesarska Landara, na ktorą zbóycy napadli. Stangret, ktory powozil, tak mężnie im się stawił, iż iednego z nich zabił, a innych przymusił do ucieczki. Xiąże *de Thurn & Taxis*, Generalny poczt Cesarskich Kommissarz, kazał powiększyć temu stangretowi za to pensyi 100. *Zlotych* na rok, z dodatkiem, iż gdyby on pierwiey umarł niż iego żona, tedy ona będzie dożywotnią też samę także odbierała pensyą.

Z Lipska d. 17. Stycz: Mamy wiadomość z *Wiednia*, że Prałat Klasztoru *Neüburg*, zostanie Biskupem *de Waizen* w *Węgrzech*, y ma mieć roczney intraty na rok 12,000. *Zlł:* Reszta tego bogatego Biskupstwa dochodow, ma iść do Kassy Religii.

Z Wiednia d. 14. Stycz: Xiąże Jmć Albert *de Saxe-Teschen*, miał nieszczęście przy *Straubindze* wywrocić się, y zostać nieco w twarz ranionym od szkła, ktore się stłukło w karecie. Xiężna sama nieodniosła żadnego szwanku. Generał zaś *Kempell* tak mocno został raniony, iż daley niemogąc z Xięstwem drogi kontynuować, w *Straubindze* zostać musiał.

Z Hagi d. 21. Stycznia. Stany *Holenderskie* codziennie się zgromadzaią. Względem interesu Komendy Garnizonu *Haskiego*, zgoła niemasz na żadną stronę pewności.

Potwierdza ſię nowina o rychłym tu przybyciu Barona *de Reiſchach*. Ekwipaż iego, w tych dniach ieſt ſpodziewany.

Doniesienie z WARSZAWY dnia 8. Lutego R. 1786.

W przeſzłey Gazecie, w Suplemencie, pod Artykułem z *Warſzawy*, zamiaſt tych ſłow: *Cześnikoſtwo Powiatu Opoczyńſkiego*, wydrukowano przez omyłkę *Chorąſtwo*.

W Drukarni JJ. XX. *Schol: Piarum* wyſzła kſiążka z pod praſy pod tytułem *Wieczory Zamkowe*, albo ciąg nauki obyczaiow do poięcia młodzi przyſtoſowany, Część I z *Francuſkiego* dzieła Hrabini *de Genlis* tłomaczył JX. Kaietan *Skrzetuſki*. Cena iey na kleiowym papierze *in Crudo*. Złł. 3. oprawna *alla ruſtica* Złł. 3. gro: 15.

Pałac na *Nowym Mieście* za *Panną Maryą* znayduieſię do naięcia lub do przedania z nowemi Meblami z Officynami, ſtayniami, wozowniami; ieſt Plac przy tym Pałacu na dole nad *Wiſłą*: ktoby dobra ſwoie miał nad *Wiſłą*, a życzył ſobie kupić, miałby ſkład ſwoy na drzewo, iako y magazyny na Zboże; referować ſię trzeba do Murgrabiego P. *Olſzewſkiego*, lub do Pałacu *Maranowſkiego*.

Z rezolucyi Dekretu Kommiſſyi JKMci do rozſądzenia ſprawy Konkurſowey z kredytorami Słł: *Knytla*, reſkryptem JKMci wyznaczoney, obwieſzcza ſię tenże Sławet: Jozef *Knytel*, aby w pomienioney Kommiſſyi w *Warſzawie* w Rezydencyi JP. *Czapſkiego* Podkomorzego *Chełmſkiego* agituiacey ſię, odtąd za Niedziel dwie osobiście ſtawił ſię, y tak na pretenſye, iako y inne zarzuty kredytorow sprawił ſię; a to pod rygorem Prawa, y karami na niego wſkazać ſię maiącemi.

Elementarz na Szkoły Parafialne zawieraiący Naukę piſania y czytania, Katechizm, naukę obyczaiową, naukę rachunku wſzyſtkie do ſtanu uczniow ſtoſuiące ſię, od Prześw: Kommiſſyi Edukacyi Narodowey potwierdzony, wyſzedł z Drukarni Akademii Krakowſkiey, znayduie ſię w *Warszawie* u JJ. XX. *Piarow*, y rozeſłany będzie do Szkoł więkſzych po Woiewodztwach.

Szl: *J. Klet* Spricmayſter JKMci, ma do ſprzedania Sikawkę wielką wozową, rurą y wężem pompować ſię mogącą, y inne mnieyſze, gruntownie przez niegoż robione; ktoby ſobie życzył nabyć; mieſzka on w ciaſney uliczce w *Krakowſkiey* Bramie u Pana *Kranca* Zegarmiſtrza, na drugim piętrze pod Nrem: 299.

Znayduieſię para koni wilczatych młodych pięknych do przedania we Dworku *Poltza* na *Nowolipiu* pod Nrm 2406.